

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Stöd för miljösystem 2023

Mirka Holmén och Hanna Muilu

Utbildning om åkerstödansökan 2023 för kommuner, NTM-centraler, rådgivare och övriga intressentgrupper

14.3.2023

Innehåll

- Allmänt om stödet för miljösystem
- Stödnivå och begränsningar för utbetalning
- Stöd villkor enligt åtgärd:
 - Växttäckning vintertid
 - Naturvårdsvallar
 - Gröngödslingsvallar
 - Mångfaldsväxter
- Stöd för miljösystem i Vipu
- Sammandrag

Allmänt om stödet för miljösystem

- Ett nytt EU-finansierat stöd, dvs. direktstöd
- Ettårig förbindelse, fyra olika miljösystem kan väljas:
 - Växttäckning vintertid (förbindelseperioden 30.10-15.4/16.5)
 - Naturvårdsvallar (förbindelseperioden ett kalenderår)
 - Gröngödslingsvallar (förbindelseperioden ett kalenderår)
 - Mångfaldsväxter (förbindelseperioden ett kalenderår)
- Stödmottagaren ska vara aktivt verksam jordbrukare

Stödnivå

- Uppskattade stödnivåer 2023:
 - Växttäckte vintertid 50 €/ha
 - Naturvårdsvallar 65 €/ha
 - Gröngödslingsvallar 80 €/ha
 - Mångfaldsväxter 300 €/ha

Begränsningar för utbetalning

- Stöd för växttäckte vintertid kan beviljas en stödsökande som under ifrågavarande år beviljas grundläggande inkomststöd
- Stöd för miljösystem som gäller naturvårdsvallar, gröngödslingsvallar och mångfaldsväxter kan beviljas för högst 25 % av gårdens areal som berättigar till direktstöd
 - Inom stödområde C kan stöd för miljösystem för naturvårdsvallar beviljas för högst 10 % av gårdens areal som berättigar till direktstöd.
- För samma areal kan stöd som gäller gröngödslingsvallar beviljas högst tre år i rad.
- För samma areal kan stöd som gäller ängsväxter och växter för åkerfåglar beviljas högst två år i rad.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Växttäcke vintertid

Krav för miniminivån

- Minimikrav för marktäckning enligt villkorligheten
 - 33 % av den sammanlagda arealen åkrar och permanenta grödor ska ha ett växttäckte (växt, stubb, växtrester, lätt bearbetat)
- Skyldighet att återställa permanent gräsmark
 - Motsvarande areal som tidigare var permanent gräsmark, men som tagits i annan användning, ska återställas till permanent gräsmark om mängden sjunker med mer än 5 % av referensandelen.

Stöd villkor för växttäckte vintertid

- Till åtgärden kan anmälas åkerareal, areal med permanenta grödor och permanent gräsmark, som har **stubb- eller växttäckte** (areal som under året för stödansökan anmäls som stubbträda kan inte anmälas som areal med växttäckte).
- Stöd kan beviljas:
 - för åker och arealer med permanenta grödor som lämnas obearbetade 31.10.2023 – 15.4.2024 och
 - för areal med permanent gräsmark som bevaras obearbetad 31.10.2023 -16.5.2024
- Stödsökanden anmäler arealerna med växttäckte i höstanmälan.

Arealer som godkänns ingå i växttäckte vintertid

- spannmål
- bovete
- quinoa
- oljeväxter
- spånadsväxter
- baljväxter
- frökryddor
- blandade växtbestånd
- höstsådda växter
- vallväxter
- rörflen
- naturvårdsvallar
- grüngödslingsvallar,
- kummin
- jordgubbar
- permanenta trädgårdsväxter med växtbestånd mellan raderna
- fånggrödor
- mellangrödor,
- markförbättrande grödor och saneringsgrödor,
- mångfaldsväxter,
- grönträda
- sådda grödor som överlever vintern
- Stubb av vallväxter, spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, spånadsväxter, baljväxter och frökryddor samt av blandade växtbestånd av dessa som förstörts på kemisk väg godkänns

Permanent gräsmark vid växttäcke vintertid

- En areal med permanent gräsmark för vilken ansöks om stöd för växttäcke vintertid måste bevaras obearbetad 31.10 -16.5.
- Den stödsökande får inte minska arealen permanent gräsmark på sin gård under den tid han eller hon förbinder sig till miljösystemet som gäller växttäcke vintertid.
 - Om en stödsökande ansöker om stöd för växttäcke vintertid för ett skifte med permanent gräsmark, får han eller hon inte bearbeta skiftet med permanent gräsmark under perioden 31.10 -16.5.
 - Om den som ansöker om stöd ansöker om stöd för växttäcke vintertid för en del av gårdens permanenta gräsmarker, ska hen också bevara sådan permanent gräsmark på gården, för vilken stöd inte söks, obearbetad under perioden 31.10.2023–15.4.2024.
- Före 31.10.2023 får man plöja ett skifte med permanent gräsmark och beså det med t.ex. en höstsådd gröda. → Då är arealen inte längre permanent gräsmark med tanke på stöd för miljösystem för växttäcke vintertid.

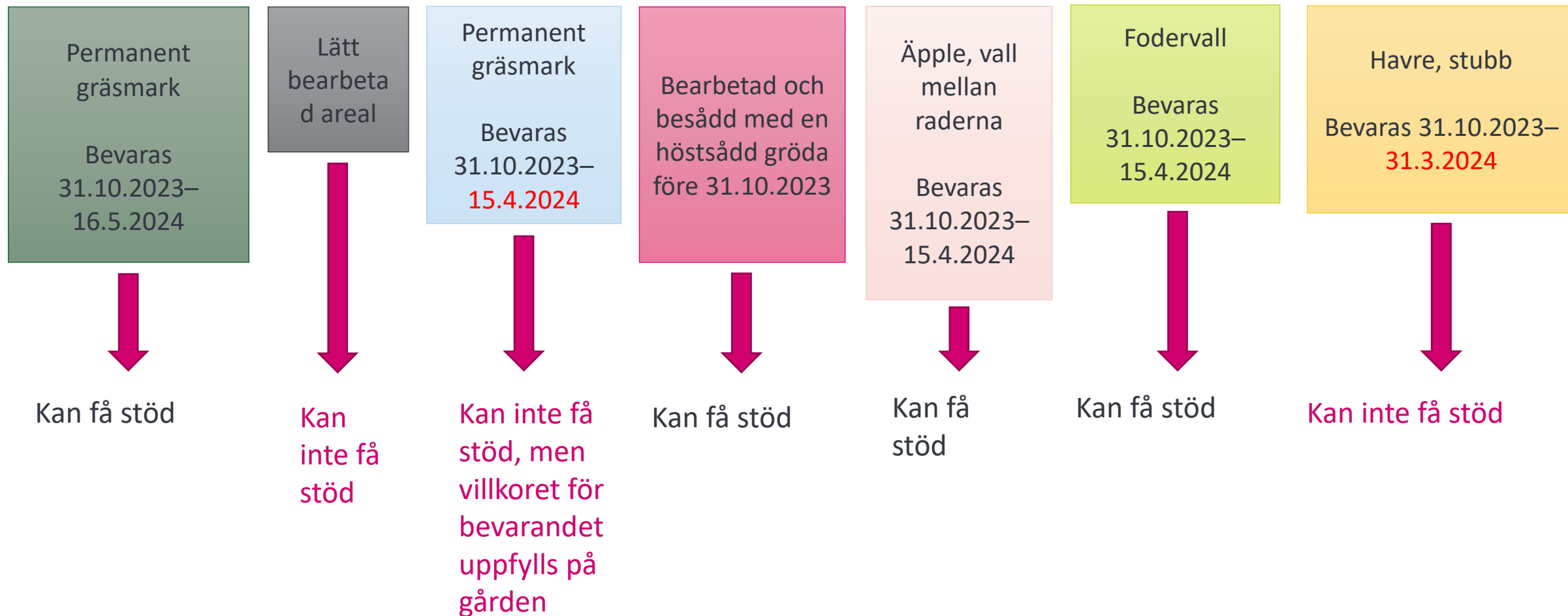
För växttäcke vintertid betalas inte ersättning för:

- Areal som tagits ur annan användning till jordbruksmark efter 2022
- Arealer med permanent gräsmark på Naturaområden
- Arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk
- För arealen i skyddszoner för miljöförbindelse och för arealen för motsvarande åtgärd på Åland
- För arealen för vallar på torvåkrar för miljöförbindelse och för arealen för motsvarande åtgärd på Åland
- Areal i ett miljöavtal som gäller jordbruksnaturens mångfald och landskapet.

Exempel på stöd för växttäckning vintertid

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Naturvårdsvallar

Krav på miniminivå

- Ogödslad zon enligt villkorligheten:
 - Det är förbjudet att gödsla närmare än fem meter från ett vattendrag. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselmaterial förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen.
- Skyldighet att återställa permanent gräsmark
 - Motsvarande areal som tidigare var permanent gräsmark, men som tagits i annan användning, ska återställas till permanent gräsmark om mängden sjunker med mer än 5 % av referensandelen.

Stöd villkor för naturvårdsvall

- Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten:
 - Bearbetning tillåten bara i samband med att växtligheten anläggs eller bryts.
 - Som naturvårdsvall kan man anmäla en gammal vall som utvecklats till en vall med flera arter eller ett nytt växtbestånd som besätts med mångåriga vallväxter.
 - Om man sår ett nytt vallbestånd ska växtarterna och deras andelar av utsädesblandningen föras in i odlingsanteckningarna.
 - Av fröblandningens vikt får högst 20 % utgöra frön av kvävefixerande växter.
 - Beståndet ska bevaras och villkoren följas ända till slutet av augusti. Kan brytas fr.o.m. 1.9.

Stöd villkor för naturvårdsvall

- Gödsling:
 - Får inte gödslas.
- Växtskydd:
 - Växtskyddsmedel får användas endast för att bryta växtbeståndet.
 - Om växtbeståndet på en naturvårdsvall avbryts med växtskyddsmedel kan man inte anmäla samma areal som naturvårdsvall följande år.
- Slätter, bete och skörd:
 - Ska slåttas minst vartannat år senast 31.8.
 - Vid svåra ogrässituationer ska man årligen slåttas senast 31.8, för att förhindra att ogräset sprids.
 - Inga begränsningar av bete och skörd

Stöd för naturvårdsvallar betalas inte:

- För areal som tagits till jordbruksmark efter 2022
- för arealer med permanent gräsmark på Naturaområden
- för arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Gröngödslingsvallar

Krav på miniminivå

- Ogödslad zon enligt villkorligheten:
 - Det är förbjudet att gödsla närmare än fem meter från ett vattendrag. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselmaterial förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen.
- Skyldighet att återställa permanent gräsmark
 - Motsvarande areal som tidigare var permanent gräsmark, men som tagits i annan användning, ska återställas till permanent gräsmark om mängden sjunker med mer än 5 % av referensandelen.

Stöd villkor för gröngödslingsvall

- Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten:
 - Bearbetning tillåten bara i samband med att växtbeståndet anläggs eller bryts.
 - Man kan anmäla ett växtbestånd med minst fyra olika arter som såtts tillsammans med en skyddsväxt under stödansökningsåret eller föregående år.
 - Man kan också anmäla en sådan areal som anmälts som gröngödslingsvall för miljöersättning föregående år, om den har varit gröngödslingsvall i högst två år. Växtbeståndet ska även i detta fall uppfylla kraven för gröngödslingsvall för stöd för miljösystem.
 - Av fröblandningens vikt ska minst 20 % utgöra frön av kvävefixerande växter.
 - Växtarterna och deras andelar av utsädesblandningen ska föras in i odlingsanteckningarna
 - Beståndet ska bevaras och villkoren följas ända till slutet av augusti. Kan brytas fr.o.m. 1.9.
 - Det andra och det tredje årets växtbestånd kan brytas fr.o.m. 1.8, om man på arealen sår höstsådda växter.

Stöd villkor för gröngödslingsvall

- Gödsling:
 - Får inte gödslas.
 - På det andra och det tredje årets gröngödslingsvall kan man fr.o.m. 1.8 använda gödsel, om man på arealen sår höstsådda växter.
- Växtskydd:
 - Växtskyddsmedel får användas endast för att bryta växtbeståndet.
 - Om växtbeståndet på en gröngödslingsvall avbryts med växtskyddsmedel kan man inte anmäla samma areal som gröngödslingsvall följande år.
 - På det andra och det tredje årets gröngödslingsvallar kan man använda växtskyddsmedel fr.o.m. 1.8, om man på arealen sår höstsådda växter.
- Slätter, bete och skörd:
 - Ska slåttas minst vartannat år senast 31.8.
 - Vid svåra ogrässituationer ska man årligen slåttas senast 31.8, för att förhindra att ogräset sprids.

Stöd för grüngödslingsvall betalas inte:

- för areal som tagits till jordbruksmark efter 2022
- för arealer med permanenta gräsmarker på Naturaområden
- för arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk
- för areal som ingår i en ekoförbindelse

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Mångfaldsväxter

Krav på miniminivå

- Ogödslad zon enligt villkorligheten:
 - Det är förbjudet att gödsla närmare än fem meter från ett vattendrag. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselavfall förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen.

Stöd villkor för mångfaldsväxter

- Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten:
 - Växtbeståndet får inte bearbetas annat än i samband med anläggandet och brytandet.
 - Ska sås under året då man ansöker om stöd. Stöd kan även beviljas för höstsådda mångfaldsväxter som har såtts på hösten föregående år. Samma ängs- och fältfågelväxtlighet kan anmälas som mångfaldsväxter följande år.
 - Växtarterna och deras andelar av utsädesblandningen ska föras in i odlingsanteckningarna.
 - Man kan också anmäla en sådan areal med ängsväxter eller fältfågelväxter som föregående år har anmälts som mångfaldsåker för miljöersättning. Växtbeståndet ska även i detta fall uppfylla kraven för mångfaldsväxter för stöd för miljösystem.
 - Får inte anläggas genom direktsådd i vall.
 - Växtbeståndet ska bevaras och villkoren följas ända till slutet av september.

Stöd villkor för mångfaldsväxter

- Gödsling:
 - Får gödslas endast i samband med att växtbeståndet anläggs.
- Växtskydd:
 - Det är förbjudet att använda växtskyddsmedel.
- Slåtter, bete och skörd:
 - Får slåttas först efter växtlighetens huvudsakliga blomning, dock tidigast 1.8.
 - Bete är förbjudet.
 - Till skillnad från ovanstående kan ett växtbestånd som besåts med viltväxter skördas för utfodring av villebråd.

Insektspollinerade växter och landskapsväxter

- Växtbeståndet ska besås med en fröblandning i vilken ingår frön från minst två av följande växter eller växtgrupper:
 - solros
 - honungsfacelia
 - blåusern
 - luktklöver
 - annan klöver som blommar under utsädesåret
 - gullupin
 - Vickerarter
 - blå- eller rödklint
 - malva
 - ringblommor
 - oljelin
 - sötväppling
- Dessutom får blandningen innehålla andra tvåhjärtbladsväxter som blommar under såningsåret motsvarande högst 30 procent av utsädesblandningens vikt.

Viltväxter

- Växtbeståndet ska besås med en fröblandning i vilken ingår frön från minst två av följande växter eller växtgrupper:
 - spannmål
 - bovete
 - solros
 - oljelin
 - rybs
 - raps
 - senap
 - ärt
 - bondböna
 - foderkål
 - oljerättika
 - fodersockerbeta
 - blastrova eller foderrova
 - luddvicker
 - fodervicker
 - oljedådra
 - gräsväxter
 - klöverarter
- I en fröblandning med spannmål, gräsväxter eller klöver ska det alltid också finnas frön från någon annan ettårig växt i förteckningen ovan som inte är spannmål, gräsväxt eller klöver.

Viltväxter

- Får inte anläggas i närheten av en sådan väg, där trafiktätheten överskrider 3000 bilar i dygnet.
 - Viltväxtbeståndet som anläggs måste ligga på minst 50 meters avstånd från en sådan väg.
- Ett växtbestånd som besåts med viltväxter kan skördas för utfodring av villebråd.
 - Växtligheten kan användas för att utfodra villebråd antingen på åkern, i dess närhet eller på en separat utfodringsplats.

Ängsväxter

- Utsädesblandningar av ängsväxter som godkänns som mångfaldsväxter ska innehålla frön av rödven, fårsvingel eller hårdsvingel och frön av minst en flerårig ängsväxt:
 - rödblära
 - prästkrage
 - åkervädd
 - fyrkantig johannesört
 - någon annan motsvarande inhemsk ängsväxt
- ängsklocka
- vitblära
- rödklint
- färgkulla
- ängsnejlika
- tjärblomster
- ängsglim
- ängsvädd
- I blandningen kan det dessutom finnas frön av ettåriga ängsväxter eller vickerarter, dock inte frön av spannmål.

Växter för fältfåglar

- I fröblandningen ska finnas frön av minst en av ängsväxterna (i listan på föregående dia)
- Samt frön från minst en av följande växter:
 - luddvicker
 - honungsfacelia
 - ringblomma
 - lin
 - durra
 - röd hirs
 - bovete
 - majs
 - solros
 - quinoa
 - rybs
 - raps
 - kummin
 - spannmål
- Det får finnas högst 50 kilogram utsäde av stråsäd per hektar.
- Klöver godkänns inte som mångfaldsväxter avsedda för fältfåglar.

Stöd för miljösystem i ansökan om åkerstöd i Vipu

Kasvulohko B 2,50 ha

Kasvi

Luonnonhoitonurmi

Lohkoa laidunnetaan

Kyllä

Luomun vaihe

Ei luomutuotannossa

Perustamisaika

Perustettu tuenhakuvuonna

Lisätiedot

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Suspendisse ut nisi non dolor viverra placerat.

Pysyvää nurmea

0,00 ha

Kasvulohko B 2,50 ha

Kasvi*

Monimuotoisuuskasvit (niittykasvit)

Luomun vaihe*

Ei luomutuotannossa

Perustamisaika

-- Valitse --

Ekojärjestelmätuki

Talviaikainen kasvipeite

i Ilmoita syysilmoituksella alat, joista haet talviaikaisen kasvipeitteisyyden ekojärjestelmätukea. **x**

Luonnonhoitonurmet

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Viherlannoitusnurmet

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Monimuotoisuuskasvit

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Peruuta

Tallenna

Ekojärjestelmätuki

[Muokkaa](#)

Talviaikainen kasvipeite

Toimenpide valittu, ilmoita pinta-alat syysilmoituksella.

Sammandrag

- Fyra miljösystem
 - Växttäcke vintertid
 - Naturvårdsvallar
 - Gröngödslingsvallar
 - Mångfaldsväxter
- Man förbinder sig till alla i ansökan om åkerstöd
 - Arealerna, för vilka man ansöker om stöd för växttäcke vintertid, anmäls i höstanmälan

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

